

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. — Opravištvu, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Jugoslovansko bojišče.

Novih poročil z bojišča, ki bi odločilne znamenitosti bila, nijsmo dobili do tega hipa, ko to pišemo. Svariti je le treba pred turškimi vestmi v nemških listih in si zmirom pred očmi imeti, kako carigradski telegraf dokazano po turško laže, uže odkar se je vstanek v Hercegovini rodil. Najnovejši turški glasnik iz Carigrada dopoveduje, da so bili Srbi pri Novem pazaru tepeni v petek. A mi smo v nedeljo telegram dobili, da srbski polkovnik Čolak Antić (ne Colakantić, ali celo Kolakantić, kakor nam so bili telegrafisti ime skvarili) bombardira Novi pazar. — Gotovo je, da Srbi so povsod na turške zemlji, povsod prijemljejo, Turki se pa povsod le izza šane branijo, pa nikjer niso mogli še v srbsko zemljo prodreti, da niti Srbom vednega pomikanja naprej zabraniti. Kako se bode stvar še zasukala, to je še vse v božjih rokah.

Kako lažnjiva so turška poročila, to priča turško glasilo pisano v nemško-ustaverskem jeziku, „N. Fr. Pr.“ sama. Koliko je prej ta slovonožrni gnjusno-nemški list klobasal in natanko razvijal veliko turško zmago pri Zaječaru. A sedaj specialni korespondent, iste „N. Fr. Pr.“ poroča iz Kalafata, ko se je na mestu prepričal, da Turki sploh Timoka še nikdar prestopili niso, torej res Zaječara niti videli ne. To tudi zdaj dokazuje, koliko malo vere gre rečenemu kupljivemu

glasilu, ako brblja o nezadovoljnosti v Belgradu in o pomanjkanji.

Sicer pa Turki sami poročajo, da pri necem kraji Šankoje baje uže blizu Pirota so Srbi obkolili in čisto uničili tri turške bataljone. — Turki se boje Černjajeva, da ne bi v Sofijo prodrli. Za to utrjujejo na brzo roko to mesto in novo vojsko tam zbirajo. Kar morejo novih vojakov nabrati vse gre na bojišče. Tako uže v Carigradu nij več kot 2500 mož garnizije in če kaka revolucija zoper kristijane nastane, nij dovolj moči ukrotiti jo.

O vojski Ranka Alimpića pri Beljini nij čuti ničesa zadnje dni. Govori se, da mu je iz Belgrada poslanih 2000 mož podpore.

Da je veliki ruski knez Vladimir, z namenom dati se po zmagi izklicati za bulgarskega kralja, to se i „Narodnim listom“ piše.

Z donavsko flotilo, katere so se dunajski judje v „N. Fr. Pr.“ in naši nemskutarji uže tako veselili, da bode namreč po Donavi priplula v Srbijo ter srbska pobrezna mesta, zlasti Belgrad porušila, ne bode nič. Rumunski ministerski predsednik je namreč bral v zbornici depešo, v katerej Turčija obeta, da bode ustregla rumunskej terjatvi, da se Donava neutralizira. Zdaj ne more nobena turška ladija navzgor.

Avstrijska vlada je 60.000 francoskih chassopot-pušek, katere je Srbija za sebe kupila konfiscirala v Zemunu.

Črnogorci, ki Medun oblegajo pričakujejo vsak čas, da se udá.

Iz Belgrada 7. julija.

[Izv. dop.]

Naj se vaši slovenski čitatelji ne dajo motiti poročilom turškim po nemških in magjarskih listih. Naša stvar je teška, mi se nijsmo motili, zato smo jo po premisleku in dolgej pripravi stoprav začeli. Vendar začetek je dober, in srbska vstrajnost velika.

Prva turška depeša o „zmagi“ pri Zaječaru je o srbsko-turškej vojni — prva turška laž a la Muktar-paša. Istina vam je znana iz moje telegrafične depeše in iz mojega predposlednjega dopisa, to je: da so Turki odbiti in da niso mogli ni preiti preko Timoka. Zaječara niso niti videli. Zanašajte se, da sem vam in vam bodem tudi dalje le resnico poročal.

Da vam pričnem o daljnem razvijanju naše vojne stvari na bojišči, in to najprej od Timocke vojske: Črez 1000 Turkov je napalo 5. julija jedno našo stražo, katera je bila postavljena, da brani na Kadibogazu, od koder vodi pot v Belogradžik (na meji kneževskega okroga). Naši so se hrabro držali; kmalu jim pride v pomoč četa dobrovoljcev; začne se krvav boj, kateri je trajal 4 ure; Turki so bili premagani in v beg zapodeni. Naših je malo palo, a Turkov črez 80 mrtvih in ranjenih.

Listek.

Popevača.

(Ruski spisal Iv. Serg. Turgenjev.)

(Dalje.)

Morgač nij bil prav nič podoben Obalduju. Zdéli so mu bili ime: Mogač (mežikavec), da-si nij mežikal gostejše, nego mežikajo drugi ljudje; ali znano je, da Rus zna priimke kovati in prilastovati. Kljubu svojemu prizadetju, da bi bil na moč na tanko izvedel tega človeka minolost, ostale so v meni negotovosti o njegovem življenji — a ne samo v meni, temuč še v marsikom drugem, — ostale „temne strani, temna mesta“, kakor se učenjaki izražajo: pokrita z gosto temo neznanja. Le to sem znal, da je svoje dni bil kočijaž v službi neke stare bogatke brezi otrok, in da je s tremi njenimi konji pobegnil; leto in dan živa duša nij znala, kodi se potiče, ko pa se je bil preveril, da je klateško življenje mučno, vrnil se je na staro mesto, ali kruljev, — pokleknil pred svojo gospo, in po minolih nekih letih je s poštenim življenjem zadostil za svojo pregreho, zopet na dobrem glasu bil pri svojej domačici, naposled do cela užival nje milost, postal oskrbnik na

njenem dvoru, po lastničinnej smrti pa nij znano, kako, — postal je svoboden, dal zapirati se mej meščane, lotil se bil nekevega posla, pa je ubožal in potlej živel ob petji. To vam je izkušen krst, ne hudoben, pa tudi dober ne, bolj varčen, prekanjen lisjak, ki pozna ljudi in zna sebi na dobiček sukati jih. Varen je, a poleg tega vendar podvzeten, kakoršni so zviti ljudje sploh; žlobudrast je, kakor stara baba, ali nikoli se mu nij še zareklo, družemu pa nikedar nobenemu ne pusti govoriti; sicer se pa ne dela abotnega, kar radi počenjajo take vrste zvitci, — da, silno težavno bi njemu bilo hinavstvo: jaz nikoli nijsem videl bistrejših očij in ostroumnejših, nego so njegove — majhene in lisičje. Nikedar nij gledal še naravnost, neprenehoma človeka motri od nog do vrha, od vrha do tal. Morgač je časi po cele nedelje premišljal kaj, podoba je kazala, da dosti potov prav kaj jednoličnega, nenadoma pa se je odločil na kako obupno-smelo delo; kazno je bilo, da mu izpodleté vse namere . . . pa trenotje — vse je posrečilo se mu, steklo se, kakor na maslu. Srečen je bil zmirom in vselej, pa je tudi veroval v svojo srečo, veroval v to, kar se mu je pro-rokovalo. Narod ga nema rad, zato ne, ker tudi sam nikogar ne ljubi, pač pa jim je ime-

niten. Jedin sin, ta je vsa njegova družina, — sin nad vse ljub mu, — sin, ki se gotovo povspne omiki na višek, zato ker ima tako izobraženega očeta! „Morgaček se je poočetil,“ — uže zdaj poluglasno na uha šepetó si stare babe, ki posedajo po razsipih in razgovarjajo se o poletnih večerih; a vse umó, kaj to znamenjuje, ni besede ne dodáde nobena več nobeden pot.

O Turčinu Jaši in kmetu z Žizdre nij treba dolgo časa govoriti. Jaša, komu so rekali Turek, zato ker je mati bila mu Turčinka, ta je bil ves, kolikor ga je bilo v koži, umeteljnik, v vsacem pomenu te besede po rokodelstvu pa delavec v papirnici necega kupca. Kar zadevije kmeta z Žizdre čegar življenje, to pripoznavam sam, neznan mi je do cela, zdel se mi je, da je nekov zvit in ukreten meščan.

O Divjem barinu pa je vredno, da se razgovorimo malo razširnejše. Prvo čutje, ki ga je vam v srci vzbudil tega človeka pogled na vas, to je bilo čutje — nekako surovo teško, ki pa nij zaničljiva bila njegova moč. Telo je imel neukretno, tršato; njegovo dihanje pa je pričalo nesmrtno zdravje, in čudovito — njegova medvedja oseba, nij bila brezi vsakojakih gracij, ki so morda izvirale iz popolno

Od drinske vojske je poročati sledeče:

5. julija ob sedmih zvečer začet se je boj na naših predstazah. Jedno oddeljenje turške vojske iz Beljine odšlo je z vozovi v turško Rač po moko. Ko so naši to opazili, takoj so šli za Turki, da začuvajo hrano in oljive, katere so zjutraj od Turkov vzeli, in ko so jih dovtigli, započela se je borba. V ta mah izpade iz Beljine 3000 turških Nizamov turškemu oddeljenju v pomoč; a major Vlajković prijel jih je iz hrbta, brigada podninska in jeden del šabačke brigade od strani in zdaj se otvori pri Balatunu in Medjušu krvava ponočna borba. Zajeti Turki borili so se očajnički (z obupom) ali jih je naša vojska iz vsake pozicije izgnala in strašno potolkla. Borba je trajala v mesečini do polunoci; i le supakve imajo se zahvaliti Turki, da se jeden mali del te njih vojske mogel vrniti v Beljine.

Taisti dan izpadli so Turki iz Sakana (turškega sela na našej obali Drine), da pale naša sela, ali jih je radjeviski bataljon odbil, ter potem celo vzel in posedel Sakar.

Včeraj zvečer peljali so na ladiji mimo Belgrada v Bazivš, i od tam po železnici v Pešto dr. Svetozora Miletića; magjarska vlada dala ga je zatvoriti; in ravno zdaj čujem, da so i dr. Polita v Novem Sadu zatvorili. (Poslednje se nij obistinilo. Ur.) Turki morejo z Magjari zadovoljni biti. Pri nas pa vlada zamolka misel o Magjarih, jedinih prijateljev našega smrtnega sovražnika Turka, katerega bomo ipak zlomili, če bog i sreča junaška!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 11. julija.

O vspehu *shoda cesarjev* v Zakupih na Češkem oficijozni nič natančnega ne vedo povedati. Zdi se, da Andrassy sam ne ve kako sta carja uganila. To je menda gotovo, da se Avstrija ne boče v boj Srbije s Turčijo vmešavala, da pa tudi Rusija ne bodo pustila Srbije uničiti, ko bi ne zmagala, oba cesarja sta se pa v tem zjedini, da Turčija mora dati Bosni, Hercegovini in Bulgariji av-

tonomno vladanje. Če se nič drugega ne bi doseglo — in bog ve kaj še pride — uže to je za slovanski jug mnogo. Naš včerašnji dunajski dopis, ne mara, da je situacijo preoptimistično sodil. Vendar nekaj je na stvari, ker prusijansko-avstrijski listi izražajo svoje nezaupanje. Andrassy se je v zvezo z Rusijo udal, da sebe ohrani na površji. Vendar je gotovo, da celo pri dvoru dela mogočna stranka proti njemu.

Dunajski „Tagblt.“ si daje iz Prage pisati, da višji krogi začenjajo misliti in delati na to, da bi se s *Čehi* pogodili, in sicer se to godi črez glave in brez vprašanja Auerpergovega ministerstva. Zaznamuje se kot važno, da je knez Leichtenstein bil te dni v Pragi, da se je cesar ob povratku od ruskega carja v Pragi mudil, pa ne sprejel deželnega maršala Karla Auersperga temuč češkega podžupana Zeithamerja, s katerim se je jako prijazno pogovarjal, da si ga nekaj časa poprej na predlog ministerski nij za župana potrdil bil. — „Tagblt.“ misli, da hočejo Čehi porabiti za potrditev ogerske nagodbe.

V *hrvatskem* deželnem saboru sta opozicijska poslanka dr. Makanec in Folnegović stavila interpelacije, v katerih prvič resnico povesta Magjarom in vladi, drugič pa baš ono željo po celokupnosti Hrvatske izražata, katero goji ves in cel hrvatski narod kakor smo mi Slovenci baš iz „Obzora“ in prednikov mu čitati bili vajeni. Čudom se čudimo, da tedaj „Obzor“ ta dva moža, ki sta ob pravem času pravo besedo govorila, tako na ruglo stavlja ali smeši.

Vnanje države.

Ruske „Peterburgskija Vedomosti“ pišejo o možnosti evropske vojske in odgovarjajo nekim nemškim in angleškim novinarom: „Ako je leta 1864. Prusija z Avstrijo šla v imenu narodnostnega principa v vojsko zoper malo in slabo Dansko, more si tudi Rusija pravico prisvajati prvo in zadnjo besedo v orijentu govoriti, posebno ker se je Nemcem v Šlezviku dobro godilo, a raja se pod Turkom živalsko zatira. Zakaj bi nemški pregovor: „kar za jednega pravično, to je za drugega prav“ ne veljalo tudi za Jugoslovane.

Iz *Carigrada* se poroča, da vlada tam poparjenost na jednej, fanatizem in divjost na drugej strani. Če Srbija zmaga se kristijanjanje boje za svoje življenje. Reda nij nobenega. — Škofa v Aktamaru je turški žandarm v pričo turškega oblastnika ustrelil.

mirnega prepričanja o lastnej mogočnosti. Teško je na prvi mah odločiti, v katero vrsto ljudij bi stavili tega Herkula; nij bil podoben ne dvorskemu služniku, ne meščanu, ne ubožnemu pisarju brezi službe, niti majhenemu, na smeti prišlemu plemenitašu, pisarču ali gobezdaču: ta človek je bil do cela sam za-se. Živa duša nij znala od kodi se je priklatil v našo vas; trdili so, da je sin necega svobodnjaka in da je popreje bil nekdé v službi, gotovega pa nihče nij vedel nič o tem; od koga bi to drugega izvedeli, če ne od njega samega? Ali nij ga človeka — molčljivnejšega in oblačnejšega, nego je bil ta. Tudi nihče nij mogel gotovo znati, s čem se živi: nij se pečal z nikakvim rokodelstvom, k živemu krstu nij zahajal, znan nij bil skoro z nikomur: ali novcev pa je imel precej dosti ne sicer preveč, pa vendar-le. Skromen nij bil skromnosti tudi nij poznal, a miren je bil; živel je tako, kakor mu do nikogar ne bilo nič — in kakor bi do cela nikogar ne bil potreboval. Divji barin (tako so mu rekali, njegovo pravo ime pa je bilo Parevlesov) je jako vplival na vso okolico; njega so precej slušali, pa še kako radi, če prav nij imel nikakoršne pravice, da bi bil ukazoval komu, pa tudi sam nij najmenje hlepel po tem, da bi mu poslužen bil ljud, ki je slučajno shajal se z njim. Če je le spregovoril, pa so

ga slušali; moč ima zmirom svojo pravico. Žganja skoro nikoli nij pil, do ženskih mu nij bilo nič, pel pa je strastno rad. Tega človeka je bila skoro sama zastavica: podoba je bila v „barinu“ — da skrivno tiči neka velika moč, in kar je še bilo kazno: ko hitro si ta sila pot odpre iz njega in svobodno jame dihati, — da uniči njega in vse česar se utegne dotakniti; a meni se krepko zdi, da se je temu človeku njegove žive dni uže pripetilo kaj tacega, za to, ker — da-si je izkušen in če je prav jedva poginu iztrgal se iz kobnega žrela, — vendar le jezevih rokavic nij hotel nositi na rokah. Posebno čudovita se mi je zdela zmés nekake prirojene njegove divjosti in blagorodnosti, — zmés, ki je dosle nijsem zaslučil še v živem krstu ne.

In tedaj kmet iz Žizdre stopi naprej, na pol meškne in zapoje z najvišjim glasom. Glas je imel dosta prijeten in mil, samo malo hripav; drobil je in igral z glasom tako, kakor penica, neprenehoma plul z vrha navzdol in iz globočine nazaj do najvišjih not, ki je mogel peti jih in vzdržati s posebno skrbjo; — pa zopet je umolknil — in nenadoma zopet poprejšnji napev začel nekako posebno ponosno. Njegovi prestopki so bili nekako dosti smeli in dosti zanimivi; strokovnjaku bi bili gotovo jako povšeči, Nemec bi bil vsled njih

Amerikanskemu predsedniku republike Grantu je izročil ruski poslanik Šiškin pismo ruskega carja, kateri čestita Amerikancem ob praznovanju stoletnice amerikanske unije. — Za to pa, ker so Rusi Amerikancem prijazni, začeli so jih sovražiti in kritikovati Magjari, in pišejo o amerikanskej stoletnici jako prezirno. Veliki Magjari!

Dopisi.

Iz Celja 7. junija. [Izv. dop.] Komur slučajno v roke pride včerašnji list „Cillier Zeitung“, uredovan od necega juda Goldmana in kdor čita prvi članek „Handweg“ v katerem razvija vojsko mej Turkom in kristijanom temu mora kri v lice udariti, če nij sam jud. Tam se namreč bere, da je knez Milan puntar, ki mu nij mar za poboljšanje stanja kristijanov, ampak mu je le za to, da bi si na škodo Turkov zemlje pridobil in ta judovski blek imenuje tiste, kateri gredo v boj proti sovražniku vse civilizacije, „Vagabunde“! Daleč smo prišli, da sme v Celje privandrani jud naše bori-telje za omiko tako psovati. Turke, ki so nekda Celju in njegovej okolici toliko prizadeli, tako v Celji braniti! Ali ne bo sram vsacega poštenega človeka ta list si naročevati in plačevati, da razprtije mej nami dela? Mi smo prej brez judov lahko živeli in bomo; zavrnilo te ljudi, ki se predrznejo v našem imenu govoriti in še nam svete dajati!

Iz savinjske doline 9. julija. [Izv. dop.] Končano bode kmalu trudapolno šolsko leto v srednjih in višjih šolah. Koncem tega meseca boste slovenski dijaki uže zopet doma na počitnicah, mej narodom. Zapustili boste prašna mesta, ter od vseh pokrajin naše lepe Slovenije vrnili se v prijazno domovino, kjer je vaša zibelj tekla. Po planinah i dolinah bodete mladi prijatelji potovali po desetmesečnem učenju i veseli živeli mej domačimi ljudmi, mej poštenim kmetskim slovenskim narodom. Ta lepi čas dobro porabite sebi v čast, narodu v korist. Ne ubijajte čas z lenobo. Vseučilišnik, bogoslovec, učiteljski pripravnik, gimnazijalec, realec itd. — dobro porabi počitnice. O po-

razvnel se globoko v drob. To je bil ruski tenor „di grazia“, tenor „léger“. Pel je neko veselo poskočno pesen; ker je posebno pri-metal jej in ker so poslušalci preveč tleskali mu, razumel sem samo te-le besede:

„Razpašu ja, moloda mo'odénka,
Zemlici malenko:
Ja pošéju, moloda molodénka,
Cvética alénka.“

Kmet je pel; vsi smo ga poslušali jako pazljivo. Gotovo je čutil, da poje ljudem, ki umó petje, a prav za to kakor pravijo, lezel je iz kože. A res, po naših krajih znajo popevati, vas Sergijevskoje na velikej orlovskej cesti je po vsej Rusiji na glasu zbog posebno prijetnega in soglasnega petja. Dolgo časa je pel kmet pa gotovo nij nikakovega posebnega čutja vzbudil svojim poslušalcem v srcih; nij mu pomagal zbor; naposled, o nekem posebno smelem prehodu, ki je bil pošegetal celo divjega barina, da je začel smijati se, bruhne iz Obalduja in vsikrke od same radosti. Vsi so se stresnili. Obalduj z Morgačem vred je začel poluglasno poprijemati, vleči, krikati: zatezaj! na dalje, šleva! dalje, vleci, kača ti! vleci no! vzdržuj, vražji pes ti, pogubi ti Herodušo!“ itd. Nikolaj Ivanič je izza mize hvaleče kimal z glavo na desno in na levo. Obalduj je naposled tobotnil in zabobnal z nogama,

čitnicah se namreč ne študirajo razni predmeti, pač pa se vzame v roke druga slovenska, in nemška knjiga; slovenske časopise se pridneje prebira i širi naša velika ideja tudi mej narod. Vam mej poštenim narodom živeti je dana najlepša priložnost do jedra priznavati ga, njegovo življenje, dušno in telesno. Čitajte mu slovenske časopise, razlagajte mu nerazumljene reči, podučujte ga v narodnih zadevah. Učite ga ljubiti svojo narodnost, budite v njem Slovenca in Slovana. Vsako zrno tu in tam vrženo poganja, če prav kasneje, če prav vi še precej vspeha ne vidite, morda ne presodite.

Iz Filadelfije 26. junija [Izv. dop.] Še le sedaj imam nekoliko časa, vam po dolgem odhodu iz domovine nekaj vrstic o tukajšnji razstavi pisati. Odšel sem sicer uže s svojimi delavci 6. marca t. l. ter vzel sboj 89 zabojev raznega blaga za ondotno razstavo. Dospel sem srečno 11. marca v Hamburg, odkoder smo direktno, s parobrodom „Hammonia“ v Filadelfijo ubarkali se. Po 16 dnevem potovanji združenim z mnogimi težavami, boleznijo in viharjem, smo končno vendar še dosta zadovoljni in zdravi stopili na novi svet. Tu začelo je potem takoj neugodno vreme, deževalo je in vreme sploh spreminjalo se je vedno. Začetkom maja izpreobrnilo se je v stalno lepo vreme, in postalo je jako vroče. Vegetacija se je razvijala tako naglo, da je vse drevje v osmih dnevih popolnem ozelelo, in imeli smo kmalu 20—30° R. Narašča pak je tudi od 33—35° R. Tudi se prorokuje, da bodo vsled te jake vročine prišli meseca septembra in oktobra neki merčesi „moskiti“, kateri človeka na grozen način objedo, to je tedaj tudi pri vas neznana ameriškanska prijetnost.

Ko sem po dokončanih neprijetnostih, katere sem doživel s tukajšnjo finančno stražo, bilo mi je mogoče stoprav 12. aprila začeti razloževati svoje blago. Delal sem kar se je dalo in vsled tacega truda posrečilo se mi je razloženie dokončati 10. maja.

Avstrija je precej dobro zastopana ako-

prem mnogim našim veliko-industrijalcem nij bilo po volji v novem svetu razstaviti svoja dela. Največja in najlepša dela vseh razstavljenih reči je stekleno blago. Tudi galanterijno blago zavzema lepo stališče na tukajšnji razstavi, ravno tako kolekcijno blago. Kar me pa najbolj veseli, je, da smo mi Avstriji sploh kar stekleno blago zadeva, najprvi in bodemo prav gotovo najprvi s svetinjami in priznanji obdarjeni.

Ruski oddel je tudi dobro zastopan kar se dosedaj da razložiti, prišlo bode pa še mnogo blaga, tako da tudi Rusi ne bode zaostali.

Nemčija pa se napenja, kakor povsodi, da bi tudi tukaj prvo mesto zasela, a videti je da ne bode šlo tako lahko, ker Francozje in Angleži Nemce visoko presegajo povsod.

Gnjila Turčija pak je, kakor povsodi tudi v tej zadevi najzadnja in bode s svojim razstavljenim blagom v kaci 3 tednih gotova. Da se ne odlikuje, to si lahko mislite, ker vse stvari podobne so najbolj divjim Indijanom.

Razstava po vsem pak je veliko impozantnejša nego dunajska, in nikakor se ne morejo posebno glavna poslopja primerjati z dunajskimi in osobito mala poslopja so zelo okusno zidana in mnogoštevilna.

Mesto Filadelfija sploh je na jako lepem in romantičnem kraju. Ceste so široke in po vseh napravljena je konjska železnica, po kateri se vozijo vsake vrste ljudje. Hiše po mestu so večidel rudeče, tedaj iz same opeke, potem hiše bogatašev iz marmorja, vse pak so jako okusno izdelane.

Kar pa živež zadeva, je tukaj vse drago in malo sme človek jesti in piti za jeden naš goldinar in to kar se pri nas doma dobi za jeden goldinar, plača tukaj z jednim dolarjem. Zajutkujejo tukaj vsi meso in zraven pijo kavo ali čaj. O polu dne jemo prav malo, na večer pak se bolj nasitimo in tudi več stane nego o polu dne.

Kar pa ameriškansko ljudstvo zadeva moram reči, da mi sploh prav dopada. Tudi za-

morec je tu dosta. Ameriškanski bogatinci imajo samo zamorce za svoje sluge. Bogati zamorci pa nasprotno, menda iz sovraštva.

Končno omenim tudi, da so razloženi mej avstrijskimi izdelki tudi z Gorenjskega parketi za sobe in dvorane. Bazstavljavec je g. Franc Steinmeyer. Več bi še rad pisal, a za sedaj ne morem, ko bodem prilično vse natanko izvedel skusil bodem vsaj še jedenkrat poročati predno zapustim novi svet. Z bogom! J.

Domače stvari.

— (O bčni zbor dramatičnega društva) je bil 5. t. m. v čitalniški dvorani. Natančnejše poročilo priobčimo v jednej prihodnjih števil, denes naznanjamo le rezultat volitve odborove. Izvoljeni so: za predsednika gospod Janez Murnik, za blagajnika g. Karel Žagar in za odbornike gg.: Dr. Karel Bleiweis, prof. Pleteršnik Makso, Wiesthaler Franjo, Kersnik Franjo, Tavčar Ivan, Valenta Vojteh dr. Stare Josip, dr. Stempihar Valentin, dr. Šavnik Edvard, vsi v Ljubljani.

— (Iz Črnomlja) smo dobili ta-le nam ne prav razumljivi telegram: „Vspešno napredujemo: Drugod pozabijo dvoboje, tukaj se na dan kličejo. Kaj je temu krivo? Naj sodi!“

— (Iz Novega mesta) se nam piše 10. jul.: V saboto 15. julija t. l. se bode, pri tukajšnji okrožnej sodnji, obravnavala pravda zoper tovariše učitelja Stanovnika, dolžena javne posilnosti, zaradi česar je uže glavno obravnavo g. Stanovnik imel in oproščen bil. Tovariši so Panjan in drugi. Stvar se tiče famoznih, nepozabljivih trgovinskih volitev. Želeti bi bilo, da bi k tej obravnavi mnogo poslušalcev prišlo (in da bi nam kdo o njej poročal Ur.)

— (Iz slovenskega Štajerja) nam piše 4. julija učitelj-vojak: „Šolsko leto traja postavno do 16. septembra. A slov. učitelji, kateri smo tudi vojaki, smo dobili nemško „Einberufungskarte“, da moramo zadnje dni meseca avgusta in tudi prve dni septembra

skomizgnil z ramama — ali Jaši so se oči razgorele tako, da so se živo svetile, kakor oglje: tresel se je, kakor list in zmočeno smijal. Le Divji barin nij premenil svojega obraza, temuč kakor popreje, tako je stal nepremakljivo; vendar je oko oprto v kmeta, jelo nekako skrivati se, ustna pa so zaničljivost razodevala. Razvnet vsled blagodejnih znamenj splošne zadovoljnosti je kmet do cela spozabil se ter jel zopet visoko peti in zavijati, — in mrgodnil je in zabobnal z jezikom, — strastno zaigral z grlom tako, da, ko je naposled utrujen, obledel in vroče poten nagnil se nazaj z vsem telesom in poslednji pot umirajoče oglašil se, — da je splošen, soglasen krik odgovoril njegovim strastnim vzmikljam. Obalduj je skočil mu za vrat in začel dušiti ga z dolgima, okoščelima rokama; Nikolaju Ivaniču se je na otekli lici prikazala lehka rudečica in nekova omladnost; Jakob je, kakor oblažnel, vskriknil: „Kaj to, kaj to!“ — in tudi moj sosed, možiček v razprsnjenej poludolami, nij vzdržal: udaril je s pestjo po mizi in vskliknil: „Aha! lepo to, vrag ti, — lelpo!“ in resno pljunil na stran.

„Nu brate, da si mi vesel!“ — kričal je Obalduj, a nij iz objetja izpustil onemoglega kmeta; „da si mi radosten, srečo! Dobil si, brate, pripel stavo! Srečo ti voščim

osminka je tvoja! Daleč za taboj je Jaša, — daleč pravim ti! A veruj mi!“ — In zopet je kmeta za vrat stisnil in pritisnil na svoje prsi.

„A kaj? — pusti ga, — pusti, pasja duša!“ mrzko oglašil se Morgač; „pusti ga, da sede na klop; saj vidiš, da je ves utrujen. Kaka prikazen si ti, brate, res prikazen! Kako je onemogel, kakor list v prehudej vročini!“

„Nu, kaj? — naj sede, a jaz izpijem na njegovo zdravje“, — oglašil se je Obalduj in stopil k mizi. — „Na tvoj račun, bratec“, — pristavil je, nastavil in obrnil se v kmeta.

Kmet je prikimal z glavo, sél na klop, iz žepa potegnil ruto in jel otirati si obraz; Obalduj je dihtivo izpraznil steklenico, prav po pijanške navadi oddehnal se in otožno skrivečil obraz.

„Dobro poješ, brate, dobro“ — uljudno omeni Nikolaj Ivanič. „Zdaj pa si ti na vrsti, Jaša pripravi se, le ne preišljaj. Preverimo se, kateri lepše poje, prepričamo se. Ali, kmet lepo poje, gotovo — lepo.“

„Jako lepo,“ — potrdi Nikolaja Ivaniča soproga in smešljivo pogleda Jakoba.

„Lepo, ha!“ — poluglasno potrdi moj sosed.

„A ti, vratar iz Poljehe!“ — zasuknil je nenadoma besedo Obalduj, stopil k možičku s prasko na plečih, prst položil na-nj, poskočil, za suknil se in grozno hehetnil. „Poljehe! Poljehe! Ha, badě panaj!“ zakotnik! Po kaj si prišel le-sem, vratar?“ — vikal je, ko so drugi smijali se.

Ubogi možiček je bil v zadrezi; uže je vstajal, da otide, kar se zadere Divji barin. „Zakaj se spotičeš ob tega človeka?“ — zagrmel je in škripal z zobmi.

„Jaz nič,“ — zagodrnjal je Obalduj: „jaz nič . . . jaz samo . . .“

„Nu, pa molči! — vsčene ga Divji barin. „Jaša, začni!“ Jakob se prime za vrat.

„Pa, brate, kaj je to . . . kajti . . . Hm! ne znam prav, kaj si tako . . .“

„Nu, res, ne trati mislij. Sram te bodi! zakaj se obotavljaš? Poj, kakor znaš.“ Divji barin je mešknil in čakal.

*) Poljehi se imenujejo bivalci južnega podelja, dolzega lesnega okraja na meji bolhovskega in židrinškega okroga. Razlikujó se po mnogih vlastitostih v svojem življenji, po običajih in jezici. „Zavorotnč“ jih imenujejo, zato ker jih imajo na sumu, na slabem glasu.

**) Poljehi imajo skoro za vsak medmet: „ha (ga)!“ in „badě“ — „panaj“ — „pogonaj“ = poberi se. (Konec prih.)

k vojaškim vajam. Kako to? Deželni šolski svet zahteva, da moramo podučevati do omejenega dneva, a vojaška poveljstva nas kličejo pred terminom k vajam. Še nij dve leti minulo odkar je dež. šolski svet poslal okrožnico na vse šolske voditelje, „da se smejo učitelji-vojaki le v počitnicah vojaških vaj se udeležiti in to nikdar pred 16. septembrom.“ Zakaj nas tedaj šolski sveti ne branijo?

— (V Carigradu) se je Slovenec Ant. Goljevček, 29 let star izobražen narodnjak, rodом Goričan, vodja avstrijske šole v Carigradu 1. julija sam ubil. Skočil je s stolpa v Galati 26 metrov globoko. Bil je obče priljubljen. Uzrok samomora je bolezen na možganih, ki se ga je bila polastila.

— (Ranil je) predvčerajšem pri Št. Jakobu na Savi v trenutku blaznosti mož svojo ženo, ko jej je hotel prerezati žile na nogah. Sosedje so oteli njo, ter spravili njega na varno.

Strelovod

najnovije konstrukcije,

za obrambo za vsake vrste posestva, cerkve, samostane, graščine, gospodarska posopja, magacine, parne dimnike itd. prodaje prav po ceni

Ignacij Tagliecht.

Zaloga je na Dunaji, v mestu, Heiligenkreuzerhof, (I. Schönlaterngasse 5).

Stroškin ceno razpošilja zastoj. Naročila iz dežele se takoj izvrše (151—12)

Zaradi uže pripetenege zamenjanja imen, prosi se ujudno, ime in naslov natanko napisati.

Trgovinski pomočnik,

izurjen za speceri sko kakor tudi za manufakturno, in štacuno z mešanim blagom, popolnem zmožen slovenskega in nemškega jezika, išče službo. — Ponudbe naj se blagovoljno oddajo v administraciji „Slov. Naroda“. (210—4)

Franc-ove esence za življenje.

Gotovo in skušeno sredstvo proti večini boleznij z vspešnim učinkom in sicer tako, da bi morala vsaka gospodinja tako zdravilo pri hiši imeti. (53—15)

Jedino pravo dobiva se pri

Gabriel Piccoli,

lekarju, na dunajski cesti v Ljubljani.

Slovenske lepoznavske knjige.

V založbi „Narodne tiskarne“ v Ljubljani so izšle in se morejo dobiti sledeče slovenske knjige:

A. Romani in povesti:

1. **Erazem Tatenbah.** Izvirna povest, spisal J. Jurčič, velja 50 kr.
2. **Meta Holdenis.** Roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik 50 kr.
3. **Kantorčica.** Roman s pogorskega zakonja, Češki spisal Karolina Světlá; poslovenil Franjo Tomšič, velja 50 kr.
4. **Prvi poljub.** Novela, spisal J. Skalec. — Na črni zemlji. Novela, spis. J. Skalec, velja 25 kr.
5. **Kazen.** Novela, francoski spisal H. Rivière, poslovenil Davorin Hostnik. — Cerkev in država v Ameriki. Francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik, velja 25 kr.

B. Listki v zvezkih:

1. zvezek, ki obsega: Stenografija, sp. dr. Ribič. — Životopisje, sp. Rajč Bož. — Prešern, Prešerin ali Presiren, sp. Fr. Levstik. — Telečja pečenka, novela, sp. J. Jurčič. — N. Machiavelli, sp. dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, sp. dr. Celestin. — Trstvo z grozdom na Ruskem, sp. dr. J. Vošnjak. — Čigava bode? Novelica, sp. J. Ogrinec, velja 25 kr.
 - IV. zvezek, ki obsega: Lepi dnevi. Sp. Paulus. — Plašč. Novela, Ruski spisal N. V. Gogol; poslovenil L. Gorenjec. — Nekoliko opazek o izdaji slovenskih narodnih pesnj. Spisal prof. dr. Krek. Velja 25 kr.
- Kdor hoče katero koli teh knjig dobiti, naj piše „Narodnej tiskarni“ in jih dobi po poštne povzetji. Vse skup se dajo za znižano ceno 2 gold.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

V najem se daje

(v Ljubljani)

(209—2)

gostilnica s hlevom, kovačijo in trafiko vred. Več o tem se izve v administraciji „Slov. Naroda“.

Priporočilo.

Za barvanje sob in sploh mazačna dela. po nizkih cenah priporoča se najtopleje

Franco Staré,

v Dobu pri Kamniku.

Preseljevanje.

Usojam se najudaneje naznanjati, da se je manufakturna štacuna mojega pokojnega soproga gospoda

A. Pečnika v Kranji

iz dosedanjih prostorov nasproti župne cerkve v **Jalenovo hišo** po leg lekarnarje presečila, ter da bodem tižila še vedno pod dosedanje firmo. — Ker se za dosedanje zaupanje najtopleje zahvaljujem, prosim čestito občinstvo, tudi v novem prostoru, da mi uživano zaupanje ohrani. (213—2)

V Kranji, 7. julija 1876.

A. Pečnikova vdova.

Jedina trgovina na Dunaji!

katera je ugodna za tako slabe čase, sklenila je cene blaga še za 30% znižati in ta je

Kineškega srebra fabrikna zaloga

H. Bettelheima & Co.,

Dunaj, Kärntnerstrasse 14, v bazarju.

Veljalo je na primer.

	prej	sedaj		prej	sedaj
6 žlic za kavo	gl. 3.50,	gl. 1.50	1 posodica za slad-		
6 navadnih žlic	7.50,	2.75	kor s pokrovom	gl. 4.—,	gl. 1.20
6 nožev za obed	7.50,	2.75	6 mal. tas za sladkor	3.50,	1.20
6 vilic	7.50,	2.75	1 posodica za maslo	3.—,	1.50
1 vel. žlica za juho	5.—,	2.50	3 korke s podobami	3.—,	kr. 90
1 „ „ mleko	3.—,	1.50	1 par svečnikov	6.—,	gl. 3.—
1 moka skledica z žlico	6.—,	3.—	1 majolika za čaj	8.—,	6.—
			1 posoda za olje i osot	8.—,	5.—

Posebnege opazovanja vredno!

6 nožev, vseh 24 komadov v 6 desertnih nožev, vseh 24 komadov v 6 vilic, elegantnem etuiju na 6 „ „ vilic, elegantnem etuiju 6 žlic, mesto gl. 24 samo 6 „ žlic, namesto gl. 26 6 žlic za kavo, 9 gl. 50 kr. 6 postavcev za nože, samo gl. 9.75.

Najnovjša pasta za čiščenje zlatnine, srebrnine in kineškega srebra, škatljica 25 kr., 6 škatljic gl. 1.20. Jako lepe tase, majolke za kavo in čaj, service za čaj, stojalca za pogrnene mize, girandole, posipalci za s'adkor, čašice za jajca in garniture za jajca, posodice za zobotrebe, sponke za servijete itd. itd. Na vzunaj razpošilja se točno in vestno proti poštne povzetku. Na zahtevanje dopošilja se tudi razločeni cenik brezplačno. (142—8)

Denes sredo 12. julija 1876

in vsak sledeči dan:

Velika predstava

z novo izbranim programom.

(216—1)

K sklepu:

„ASCHENBRÖDEL“ à la Renz.

Velika fantastična čarovna pantomima po jednako imenovanj čarovni pravljici od Prerault-a, izdelana za cirkus, ter izv. dena od 10 otrok 10—12 let starih. Posebnege opazovanja vreden je odhod k svečanosti „Aschenbrödel-a“ z elegantnim gala-vozom, v katerem so upreženi 4 korsikanski Ponny. Prememba jahačnega mesta v elegantno dvorano, kjer se snidejo odlični gostje vseh delov sveta.

Imena se predstavljajočih slavnih osob:

1. Knez svečanosti s svojim odgojiteljem.	11. Viktor Emanuel, kralj Italijanski.	21. Dva plemenitaša dežele.
2. Kralj Indijski.	12. Dva plemenitaša dežele.	22. John Bull, zastopnik angleškega naroda.
3. Aschenbrödel, oče in hči.	13. Feldzeugmeister gr. Radetzky	23. Julius Caesar, cesar Rimski.
4. General Schlick.	14. Turški sultan, v spremstvu jednega zamorca.	24. Stari Friedrich, kralj Pruski.
5. Napoleon I.	15. Dva plemenitaša dežele.	25. Dva plemenitaša dežele.
6. Dva plemenitaša dežele.	16. Knez Bismark.	26. Cesar * * *
7. General Garibaldi.	17. Kralj Grški.	27. Aschenbrödel nastopi inkognito s štirimi strežaji.
8. Viljem, nemški cesar.	18. Dva plemenitaša dežele.	Sluge in spremstvo.
9. Dva plemenitaša dežele.	19. Maršal Wrangl.	Došlo osobstvo pozdravjalo se bode s svojo narodno himno.
10. Mac-Mahon, predsednik francoske republike.	20. Car Ruski v spremstvu jednega kozaka.	

Potem sledi bal svečanosti in sicer pleše Lanciers-kadrljio osem otrok. H koncu svečani obhod z nalašč v ta namen pripravljenimi malimi kočijami, kakor tudi poroka princa z Aschenbrödel.

P. N. Ker je ta pantomima v vsej Evropi prouzročila obče začudenje, in ker se je predstavljala ob času razstave v cirkus Renz-u 185krat, v Milanu v Circolo-Reale 120krat, v Berlinu pri Renz-u 152krat, in ker jaz nijsem niti stroškov niti truda se zbal, da sem to pantomimo najeleгантnejše izvel, in vso dotično obleko iz gledišča teatro di Scala v Milanu dobil, gala-vozove in kočije pak pri c. kr. priv. fabriki za vozove, A. Fuchsa na Dunaji naročil in ker mene vsa priprava stane nad 8000 gold., vsled tega se usojam, ker sem vedno vse si prizadeval, da zadostujem obče želji p. n. občinstva, opozorim osobito na to pantomimo, ter prosim za prav obilo obiskovanje.

Z odličnim spoštovanjem

T. Sidoli, ravnatelj.

Natančna razjasnenja pantomime dobodo se v Cirkusu najfinejše brožirana po 10 kr.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.